

РЕЦЕНЗИЯ

върху дисертационен труд за получаване на образователната и научна степен “доктор” по: област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.1 Растениевъдство научна специалност Растениевъдство.

Автор на дисертационния труд: Йордан Рангелов Йорданов докторант (задочен) към катедра „Растениевъдство” при Аграрен университет, гр. Пловдив

Тема на дисертационния труд: ПРОУЧВАНЕ ВЪРХУ ОСНОВНИ ЗВЕНА ОТ ТЕХНОЛОГИЯТА НА *TRITICUM MONOCOCCUM* L., *TRITICUM DICOCCUM* Sch. И *TRITICUM SPELTA* L. В УСЛОВИЯТА НА БИОЛОГИЧНО ЗЕМЕДЕЛИЕ

Рецензент: Проф. д-р Христофор Кирчев Кирчев, Аграрен Университет, област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.1 Растениевъдство научна специалност Растениевъдство.

Определен за член на научното жури със заповед № РД-16-149/28.02.2022 год. от Ректора на АУ.

1. Кратко представяне на кандидата.

Йордан Рангелов Йорданов е роден на 02.08.1972 г. в гр. Пазарджик. През периода 2010-2012 г. учи в Аграрен Университет гр. Пловдив и придобива магистърска степен по Агробизнес, където получава професионални умения в направленията: Основи на аграрното право, Основи на търговското право, Маркетинг на селскостопанското производство, Мениджмънт на агробизнес организациите. От 2010 година работи в Аграрен Университет гр. Пловдив като агроном по организиране на дейността на Агроекологичния център и учебната работа на УОВБ. През 2018 година, след успешно спечелен конкурс е зачислен като задочен докторант в катедра Растениевъдство към Агрономическия Факултет на Аграрен Университет гр. Пловдив. По време на докторантурата, освен задължителните мероприятия, описани в учебния и методичния планове, участва в няколко семинара. Владее немски, чешки и английски езици.

2. Актуалност на проблема.

Биологичното производство на храни е един нов етап от развитието на земеделието в света. Наред с проблема свързан с нарастването на населението на планетата и нуждата от повече храна, стои и проблема с производството на качествена храна. Едно от направленията за биологично производство на храни е зърно-производството. Древните пшеници (лимец и спелта) са много подходящи за био-производство, поради устойчивостта им към болести и ниската им реакция към минералните торове. Ето защо настоящото проучване, което има за цел да се установи развитието и продуктивността на *Triticum dicoccum* Sch, *Triticum*

spelta L. и *Triticum monococcum* L. при различни посевни норми и различни варианти на торене, подходящи за биологично производство в района Централна Южна България е актуално за съвременната наука и производство на биологични продукти.

3. Цел, задачи, хипотези и методи на изследване.

Настоящото изследване е проведено с цел да се оптимизират основни елементи от технологията – гъстота на сеитба и торене - при три древни вида пшеници – *Triticum monococcum* L., *Triticum dicoccum* Sch. и *Triticum spelta* L., в условията на биологично земеделие.

За да се изпълни поставената цел са поставени седем задачи, както следва:

1. Да се направи сравнителна характеристика на фенологичното развитие на трите вида пшеници в условията на вегетационните години. Да се проследят зависимости между продължителността на междуфазните периоди и вегетационния период с изпитваните фактори.
2. Да се проследи динамиката на растежа, братимостта и формирания продуктивен стъблостой и установи влиянието върху тях на различни гъстоти на сеитба и торене.
3. Да се охарактеризира фотосинтетичната активност на трите вида пшеници и се анализира нейната зависимост от изпитваните фактори.
4. Да се установи влиянието на гъстотата на сеитба и торене върху продуктивността на *Triticum monococcum* L., *Triticum dicoccum* Sch. и *Triticum spelta* L. Да се установят корелационни зависимости между добив и компоненти на класа.
5. Да се установят елементите на продуктивността и тяхното относително влияние върху добива при изпитваните фактори – година, вид, гъстота на сеитба и торене.
6. Да се изследват физичните качества на зърното при изпитваните фактори на проучването.
7. Да се изследва биохимичния състав и съдържанието на някои макро- и микроелементи в зърното на трите вида пшеници.

За постигане целта и задачите на проучването са заложени две опитни постановки – полски и съдов експерименти.

Полския експеримент е проведен в Агроекологичния център – Демонстрационен център за биологично земеделие при Аграрен университет – Пловдив, в периода 2018 – 2021 г.

Агроекологичният център е член на Международната федерация за органично земеделие (IFOAM) от 1993 г. От 1994 г. функционира и като Демонстрационен център за биологично земеделие, чиято производствена база предоставя възможност за обучение на студенти, преподаватели, фермери и агрономи специалисти в областта на производството на биологична растениевъдна продукция. Получената продукция е сертифицирана от "Балкан Биосерт" ООД.

